

Nieuw in de collectie: bibliotheek

November – december 2019

De Groninger Archieven hebben naast ruim dertig kilometer archiefstukken ook een ruime collectie aan boeken. Volgens sommigen betreft het de grootste collectie Groningana ter wereld. In dit document vindt u een lijst van recente toevoegingen aan deze collectie. Een paar van deze boeken bespreken we kort.

Uitgelicht

In 2018 verschenen en nu in onze collectie: *Memento Mori: Sterven en begraven in een rurale grensregio* onder redactie van Bert Ramakers. In deze bundel staan Nederlands- en Duitstalige artikelen over de grafcultuur in Groningen en het aangrenzende deel van Duitsland. Het is het uiteindelijke resultaat van een grensoverschrijdend project dat tussen 2010 en 2014 plaatsvond. Onderzoekers maakten een digitale inventarisatie van begraafplaatsen en hun grafmonumenten. De bundel bevat onder andere artikelen over de slachtoffers van de Spaanse griep in Veendam, Groninger grafgedichten en de grafstenendatabank.

Borg Ewsum in Middelstum is misschien wel de bekendste borg die er niet meer is. Na eeuwen van bloei, verval, renovatie en verbouwing werd het gebouw uiteindelijk in 1863 gesloopt. Met het puin werd een weg in de buurt verhard. De borgstee, inclusief geschutskoepel en een van de schathuizen, is wel bewaard gebleven. Reint Wobbes schreef *Ewsum: de borg en zijn bewoners*. In deze toegankelijke en fraai geïllustreerde uitgave bespreekt hij de bouw- en bewoningsgeschiedenis van de borg.

Onze provincie kent bijzonder veel voorbeelden van de "Amsterdamse school". Deze bouwstijl is, weliswaar met wat kleine Groningse aanpassingen, in de jaren 20 en 30 van de vorige eeuw veelvuldig toegepast in Stad en Ommeland: van sociale woningbouw, scholen en overheidsgebouwen tot statige villa's. De afgelopen jaren zagen we regelmatig publicaties over deze bouwstijl. Ze bespraken verschillende architecten of beschreven wandelroutes langs karakteristieke panden. Met *Stadterspaleizen: de Amsterdamse School in de stad Groningen* heeft fotograaf Norma van der Horst een overzicht gemaakt van panden in deze stijl. Eerder verscheen van haar hand *Pronkjuwelen in baksteen* over de Amsterdamse school in de provincie.

Onder redactie van Albert Buursma verscheen *Verhalen van de Eems-Dollardkust*. In de bundel staat een veertigtal korte verhalen over het Groningse kustgebied. Over het landschap, de bewoners, natuur en recreatie. De aard van de verhalen loopt sterk uiteen: van een geologische geschiedenis van de hele kustlijn tot de geschiedenis van de ondergang van de kustvaarder "Santa Lucia" in 1964. Ook bespreken auteurs gebieden waar we niet snel aan denken als we het over de kust hebben, zoals Wedde en Bellingwolde. Deze plaatsen lagen ooit aan de Dollard. Door aanwas en inpoldering van land liggen ze tegenwoordig ver landinwaarts.

De Hervonden Stad, het jaarboek van stichting Monument en Materiaal van 2019, was weer rijk gevuld. We lichten er een paar artikelen uit: Martha de Jong en Rogier Kruisman beschrijven de middeleeuwse loop van de Hunze langs de Stad (blz. 80-95). Ook bespreken ze wat je zoal tegen kwam langs de rivier aan steenhuizen, kloosters en steenfabrieken. Klaas Helfrich en Hans van Gangelen schrijven over een uniek geborduurd provinciewapen uit de vroege zeventiende eeuw dat bij opgravingen op de Grote Markt werd gevonden (blz. 120-131). Twee artikelen besteden aandacht aan een spectaculaire vondst in de Herestraat: een eeuwenoud beschilderd balkenplafond. Taco Tel schrijft over de bouwgeschiedenis van het pand (blz. 132-149) en Hans van Gangelen maakt een analyse van de beschildering (blz. 150-163).

Aanwinsten bibliotheek

November - december 2019

Hierboven besproken

- 32825 *Memento Mori : Sterben und Begraben in einem ruralen Grenzgebiet = Sterven en begraven in een rurale grensregio* / [ed.:] Bart Ramakers ; [red.: Maarten Duijvendak, Piet van Cruyningen, Erwin Karel]. - Groningen ; Wageningen : Nederlands Agronomisch Historisch Instituut, 2018. - II, 313 p. : ill., krt. ; 24 cm.
- 32768 *Ewsum : de borg en zijn bewoners* / [red.:] Reint Wobbles. - Middelstum : Historische Vereniging Middelstum, 2019. - 48 p. : ill., portr., plgr. ; 21x21 cm.
- 32776 *Stadspaleizen : de Amsterdamse School in de stad Groningen* / [tekst en fotogr.:] Norma van der Horst. - Groningen : boekwerk & partners, [s.a.]. - 222 p. : ill., krt. ; 21x21 cm.
- 32813 *Verhalen van de Eems-Dollardkust* / Albert Buursma (eindred.) ; [auteurs: Jochem Abbes, Pieter Bakker, Jaap Boxma ... et al.] ; [red.: Albert Buursma, Karel Essink, Hidde Feenstra]. - Groningen : Stichting Verdrongen Geschiedenis, 2019. - 208 p. : ill., krt. ; 27 cm.
Met lit. opg.
- 32783 *Hervonden stad 2019 : 24e jaarboek voor archeologie, bouwhistorie en restauratie in de gemeente Groningen* / onder red. van R.H. Alma, W.P. Dijkstra, J.E. van Gangelen ... [et al.]. - 24. - Groningen : Stichting Monument & Materiaal ; Gemeente Groningen, 2019. - 176 p. : ill., plgr. ; 24 cm.

Alle aanwinsten

- 32793 *Grijpskerk : de middenstand in de 20e eeuw. Dl. 7: Banken en notarissen*. - Grijpskerk : Stichting Kluften en Waarden, 2019. - 96 p. : ill. ; 30 cm.
- 32813 *Verhalen van de Eems-Dollardkust* / Albert Buursma (eindred.) ; [auteurs: Jochem Abbes, Pieter Bakker, Jaap Boxma ... et al.] ; [red.: Albert Buursma, Karel Essink, Hidde Feenstra]. - Groningen : Stichting Verdrongen Geschiedenis, 2019. - 208 p. : ill., krt. ; 27 cm.
Met lit. opg.
- [Artikel] *Cornelis Bos : de beroemdste kunstenaar van Groningen* / door Redmer Alma
In: *Stad & Lande : cultuur-historisch tijdschrift voor Groningen*. - Jaargang 28 (2019) Nummer 4, p. 38-42 : ill. [Toegangsnummer: 1769 Cat.nr. 20793].
Met lit. opg. in eindnoten.
- 32783 *Hervonden stad 2019 : 24e jaarboek voor archeologie, bouwhistorie en restauratie in de gemeente Groningen* / onder red. van R.H. Alma, W.P. Dijkstra, J.E. van Gangelen ... [et al.]. - 24. - Groningen : Stichting Monument & Materiaal ; Gemeente Groningen, 2019. - 176 p. : ill., plgr. ; 24 cm.
Met: Verslag archeologie in 2018, Verslag bouwhistorie in 2018 en Verslag restauraties in 2018. - Met lit. opg. in noten.

- [Artikel] *Het verloren colofon van Stine Dutmers* / door Elvira Ambrosius
In: *Stad & Lande : cultuur-historisch tijdschrift voor Groningen*. - Jaargang 28 (2019) Nummer 4, p. 3-7 : ill. [Toegangsnr: 1769 Cat.nr. 20793].
Met lit. opg. in eindnoten.
- 32764 *94 gebruikers van Groninger kerken voor de lens van Taco Anema*. - Groningen : Stichting Oude Groninger Kerken, 2019. - [36] p. : ill. ; 20 cm.
- 32814 *V.V. Hoogezand presentatiegids seizoen 2019-2020* / red.: Tiddo van der Ark, Sief Ronde, Piet Pruim ; fotogr.: Eddie Nieuwold. - [Hoogezand] : V.V. Hoogezand, 2019. - 26 p. : ill. ; 30 cm.
- 32798 *Bedrijvenboek De Marne 1832-2018* / [redactiegroep: Cathrien Barkmeijer-Stiekema, Trijn Beukema-Deemter, Jan Dijkstra ... et al., eindred.: Arend Gunnink, Jannes Russchen]. - Bedum : Profiel, 2019. - 416 p. : ill., plgr. ; 30 cm.
Met namenreg.
- 32806 *Nedersaksisch in een notendop : inleiding in de Nedersaksische taal en literatuur* / Henk Bloemhoff, Philomène Bloemhoff-de Bruijn, Jan Nijen Twilhaar ... [et al.] ; [eindred.: Kitty Janssen ; cartogr.: Jan Faber]. - Assen : Van Gorcum, 2019. - 184 p. : ill. ; 20 cm.
- 32811 *Drie generaties huisartsen in Hoogezand : 'In de ruimte valt wel te wonen'* / [tekst:] Peter Boomsma. - [S.l.] : Louise, 2019. - 140 p. : ill., portr., geneal. tab. ; 25 cm.
Met lit. en bronnenopg.
- 32807 *Rarekiek : fietsen en wandelen langs de leukste rarekieks* / selectie en voorw.: Jean Piere Rawie ; [foto's binnenwerk: Roelof van Dalen ; wandel- en fietstocht: Coen Berkhout en Harry Kasemir ; met tekstmedew. van: Maaïke Borst, Marijke Brouwer, Roelof van Dalen ... et al.]. - Groningen : Passage, 2019. - 95 p. : ill., 2 uitsl. krt. ; 20 cm.
- [Artikel] *Een kerkhof zonder kerk, of toch niet?* / Kristin Bosma
In: *Hervonden stad 2019* / onder red. van R.H. Alma, W.P. Dijkstra, J.E. van Gangelen ... [et al.]. - Groningen : Stichting Monument & Materiaal ; Gemeente Groningen, 2019. - Jaargang 24 (2019), p. 112-119 : ill., plgr. [Toegangsnr: 1957 Cat.nr. 32782].
Artikel over de verdwenen kerk of kapel te Lutjewolde bij Bedum. Met lit. opg.
- 32819 *Mijn streek : leestekens van het landschap : met 30 routebeschrijvingen* / [teksten:] Paul Straatsma ; [foto's.: Marcel van Kammen, Jan Zeeman, Jasper Moulijn ... et al. ; met een voorw. van: Oscar Borsen ; eindred.: Janna Zuiderveld ; kaartjes: André Broere]. - Groningen : Passage, 2019. - 128 p. : ill., krt. ; 28 cm obl..
Bundeling van de derde serie 'Mijn Streek', rubriek met wandelingen en fietstochten in Dagblad van het Noorden en Leeuwarder Courant.
- [Artikel] *Geslagt Register door Beerent Geerts Trap, begonnen 1662* / Hans Brouwers
In: *GroninGEN : afdelingsorgaan Nederlandse Genealogische Vereniging, afdeling Groningen*. - Jaargang 26 (2019) Nummer 4, p. 102-109 : ill. [Toegangsnr: 1769 Cat.nr. 20805].
Met lit. en bronnenopg.
- 32756 *Het Groningste van Groningen* / [tekst: Maarten Bronts, Pierre Carrière ; fotogr.: Stephan Keereweer, Bo Scheeringa]. - [Winsum] : Economic Board Groningen, [s.a.]. - 67 p. : ill. ; 21x21 cm.

- 32825 *Memento Mori : Sterben und Begraben in einem ruralen Grenzgebiet = Sterven en begraven in een rurale grensregio* / [ed.:] Bart Ramakers ; [red.: Maarten Duijvendak, Piet van Cruyningen, Erwin Karel]. - Groningen ; Wageningen : Nederlands Agronomisch Historisch Instituut, 2018. - II, 313 p. : ill., krt. ; 24 cm.
Artikelen overwegend in het Duits met samenvattingen in het Nederlands.
- [Artikel] *Erinnerungen an die Grippe-Opfer aus Veendam : die große Grippe-Epidemie von 1918 im Norden der Niederlande* / Alex Holthuis, Karen de Vries, Maarten Duijvendak
In: *Memento Mori* / [ed.:] Bart Ramakers ; [red.: Maarten Duijvendak, Piet van Cruyningen, Erwin Karel]. - Groningen ; Wageningen : Nederlands Agronomisch Historisch Instituut, 2018. - (Historia agriculturae : jaarboek uitg. door het Nederlands Agronomisch-historisch Instituut te Groningen ; 48). -, p. 33-45 : ill. [Toegangsnr: 1957 Cat.nr. 32825].
Artikel over slachtoffers van de Spaanse Griep in 1918. Met een samenvatting in het Nederlands.
- 32767 *Onderweg : wegvervoer in heden en verleden in Noord-Nederland. Dl. 5* / Wilto H. Eekhof ; [tekstred.: Martha Jansma ; vormg.: Gerrit Koops]. - Haren : Knoop Haren, 2019. - 136 p. : ill. ; 30 cm.
- [Artikel] *Rooie Grunneger bakstain* / tekst: Onno van der Eijk ; fotogr.: Artemisia Photography
In: *Golden raand*. - Jaargang 35 (2019) Nummer 4, p. 6-9 : ill.
[Toegangsnr: 1769 Cat.nr. 20775].
- 32792 *Groningen in vogelvlucht* / [kras: Bram Esser ; kiek: Peter de Kan ; red.: Chris Zwart, Petra Pauw, Peter Michiel Schaap]. - [S.l.] : Platform GRAS, 2018. - 272, [6] p. : ill. ; 17 cm + bijlage: Een tent in huis. - [14] p.
- 32799 *Architect Sietze Veenstra (1897-1981) : een talentrijk vakman* / [auteur:] Bertus Fennema ; [fotogr.: Marienus Beukema, Bertus Fennema en Pieter Huigen]. - Bedum : NoordPROof Producties, 2019. - 112 p. : ill., portr. ; 24 cm.
Met lit. en bronnenopg.
- [Artikel] *Lieven doet leven : een liefdesembleem op een beschilderde zoldering uit 1637 ontsluit* / Hans van Gangelen
In: *Hervonden stad 2019* / onder red. van R.H. Alma, W.P. Dijkstra, J.E. van Gangelen ... [et al.]. - Groningen : Stichting Monument & Materiaal ; Gemeente Groningen, 2019. - Jaargang 24 (2019), p. 150-163 : ill.
[Toegangsnr: 1957 Cat.nr. 32782].
Artikel over de in Herestraat 42 aangetroffen plafondschildering zoals beschreven in het voorgaande artikel in dit jaarboek. Met lit. opg.
- [Artikel] *Met 't Provinciewapen behoerlijcken verciert : een unieke textielvondst met het wapen van Stad en Lande van kort na 1600* / Klaas Helfrich, Hans van Gangelen
In: *Hervonden stad 2019* / onder red. van R.H. Alma, W.P. Dijkstra, J.E. van Gangelen ... [et al.]. - Groningen : Stichting Monument & Materiaal ; Gemeente Groningen, 2019. - Jaargang 24 (2019), p. 120-131 : ill.
[Toegangsnr: 1957 Cat.nr. 32782].
Met lit. opg.
- 32797 *In een tijdsgewricht : de R.-K. jongens- en meisjescongregatie in de stad Groningen tussen 1957 en 1969* / [tekst:] Rudolf van Glansbeek ; [red.: E. van der Werff]. - [S.l.] : [eigen uitg.], 2019. - 132 p. : ill., portr. ; 30 cm.

- [Artikel] *Genealogie van Thomas Peters* / Tjaart Glas
In: GroninGEN : afdelingsorgaan Nederlandse Genealogische Vereniging, afdeling Groningen. - Jaargang 26 (2019) Nummer 4, p. 110-113
[Toegangsnr: 1769 Cat.nr. 20805].
Met bronnenopg.
- 32820 *Flugwache Warffum : over een onbekende Duitse stelling in de Noordpolder* / [tekst:] Ties Groenewold. - Leeuwarden : Atlas van de Oorlog, 2019. - 64 p. : ill. ; 25 cm obl..
Met bronopg.
- [Artikel] *400 jaar beroepsvaart op het Leekster Hoofddiep en ver daarbuiten, 1556-1956* / [tekst, samenst. en illustratiekeuze:] Geert Hadders
In: Historisch Leek. - Jaargang 33 (2019) Nummer 4, p. 1-76 : ill., krt.
[Toegangsnr: 1766 Cat.nr. 853].
Themanummer. - Met lit. en bronnenopg.
- 32815 *Ostfriesische Fehnkultur : Geschichte, Gegenwart und Zukunft* / [Red.: Nina Hennig ; Beiträge von: Rico Mecklenburg, Björn Thümler, Gerd Bohlen ... et al.]. - Aurich : Ostfriesische Landschaftliche Verlags- und Vertriebsgesellschaft, 2019. - 64 p. : ill., krt. ; 21 cm.
Met lit. opg.
- 32769 *Wadapatja : 101 Groninger tradities, gebruiken en (eigen)aardigheden* / [tekst, onderzoek en beeldred.:] Martin Hillenga ; [vormgeving en ill.:] Richard Bos]. - Zwolle [etc.] : WBOOKS i.s.m. Centrum Groninger Taal en Cultuur en Stichting Groninger Historische Publicaties, 2019. - 336 p. : ill. ; 22x22 cm.
Met lit. opg. in eindnoten.
- 32776 *Stadspaleizen : de Amsterdamse School in de stad Groningen* / [tekst en fotogr.:] Norma van der Horst. - Groningen : boekwerk & partners, [s.a.]. - 222 p. : ill., krt. ; 21x21 cm.
Met lit. en bronnenopg., reg.
- 32801 *Het ambachtelijk bedrijf in de laatmiddeleeuwse stad* / [aut.:] Rien Huiskamp ; [red.: Hemmy Clevis]. - Zwolle : SPA Uitgevers, 2019. - 139 p. : ill. ; 24 cm.
Met lit. opg.
- 32829 *Foxhol en Foxholsterbosch : unieke dorpen met een rijke historie en interessante inwoners* / Daan Hulsebos. - [S.l.] : [eigen uitg.], 2019. - 267 p. : ill., krt., portr. ; 30 cm + Krt. bijl. (2 krtn.).
- [Artikel] *Het Groninger grafgedicht : een karakterisering van het genre* / Jaap Matthijs Jansen
In: Memento Mori / [ed.:] Bart Ramakers ; [red.: Maarten Duijvendak, Piet van Cruyningen, Erwin Karel]. - Groningen ; Wageningen : Nederlands Agronomisch Historisch Instituut, 2018. - (Historia agriculturae : jaarboek uitg. door het Nederlands Agronomisch-historisch Instituut te Groningen ; 48). -, p. 129-144 : ill. [Toegangsnr: 1957 Cat.nr. 32825].
- [Artikel] *'Een teere, bescheiden verrijking der architectuur' : Dijkstra's muurschilderingen in de trouwzaal van het stadhuis* / door Marrit de Jong
In: Stad & Lande : cultuur-historisch tijdschrift voor Groningen. - Jaargang 28 (2019) Nummer 4, p. 28-32 : ill. [Toegangsnr: 1769 Cat.nr. 20793].
Met lit. opg. in eindnoten.

- [Artikel] *Een nieuw orgel in de kerk van Oldenzijl* / Teun Juk
In: Halfjaarlijks bericht Historische Kring voor Noordelijk Hunsingo. - (Halfjaarlijks bericht [van de] Stichting Historische Kring voor Noordelijk Hunsingo ; 2016-2017). - (2019) Nummer 59, p. 14-20 : ill.
[Toegangsnr: 1766 Cat.nr. 782].
Met lit. en bronnenopg.
- 32817 *Forum Groningen : alles over het nieuwe Forum* / [teksten: Frans Visser, Rutger Middendorp, Peggy Bouwer ... et al. ; eindred.: Annelil Nillesen Blaauw ; beelden en fotogr.: Marieke Kijk in de Vegte, Stella Dekker, Bob de Vries ... et al.]. - Groningen : Magazine Forum Groningen, 2019. - 95 p. : ill. ; 30 cm.
- 32785 *Forum inside out '19* / [fotogr.: Marieke Kijk in de Vegte, Stella Dekker, Ewoud Rooks ... et al.]. - Groningen : [s.n.], 2019. - 315 p. : ill. ; 30 cm.
- 32757 *Taxed to the max : Noorderlicht internationale fotomanifestatie 6 okt t/m 1 dec 2019* / [texts en ed.: Marc Knip, Wim Melis, Bert Platzer]. - Groningen : Stichting Fotografie Noorderlicht, 2019. - [Ongepagin.] : ill., plgr. ; 17 cm.
- [Artikel] *Das Moor im Groningerland : von schwerer Arbeit und Wohlstand* / Egge Knol
In: Ostfriesische Fehnkultur / [Red.: Nina Hennig ; Beiträge von: Rico Mecklenburg, Björn Thümler, Gerd Bohlen ... et al.]. - Aurich : Ostfriesische Landschaftliche Verlags- und Vertriebsgesellschaft, 2019. - (Oll' Mai Dokumentation ; 13). - (2019) Nummer 13, p. 22-34 : ill., krt., portr. [Toegangsnr: 1957 Cat.nr. 32815].
Met lit. opg.
- [Artikel] *De leeuwerik zal laten horen of het goed is* / Kees Kooman
In: Nieuw boeren / [tekst:] Kees Kooman ; [red.: José Ferdinandus ; fotogr.: Fjodor Buis]. - Gorredijk : Noordboek, 2019. - (2019), p. 216-241 : ill. [Toegangsnr: 1957 Cat.nr. 32802].
Over Peter Harry Mulder en Eline Ringelberg uit Muntendam die de intensieve landbouw hebben verruild voor de natuur-inclusieve landbouw.
- 32802 *Nieuw boeren : je leent het land van je kinderen* / [tekst:] Kees Kooman ; [red.: José Ferdinandus ; fotogr.: Fjodor Buis]. - Gorredijk : Noordboek, 2019. - 272 p. : ill. ; 23 cm.
- [Artikel] *Mittelalterliche Priestergrabplatten in Ostfriesland und im Groningerland* / Justin E.A. Kroesen
In: Memento Mori / [ed.:] Bart Ramakers ; [red.: Maarten Duijvendak, Piet van Cruyningen, Erwin Karel]. - Groningen ; Wageningen : Nederlands Agronomisch Historisch Instituut, 2018. - (Historia agriculturae : jaarboek uitg. door het Nederlands Agronomisch-historisch Instituut te Groningen ; 48). -, p. 65-78 : ill., krt. [Toegangsnr: 1957 Cat.nr. 32825].
Artikel over priesterzerken in Oost-Friesland en GroningenMet een samenvatting in het Nederlands.
- 32750 *Die Familien der Kirchengemeinde Wiesens (1642-1908)* / bearb. von Gerd Kroon. - Spetzerfehn : [eigen uitg.], 2019. - 248 p. : 30 cm.
Door de Upstalsboom-Gesellschaft te Aurich verzorgde ongew. herdr. van het origineel uit 2004.
- 32751 *Die Familien der Kirchengemeinde Großefehn* / bearb. von Gerd Kroon. - Spetzerfehn : [eigen uitg.], 2019. - 457 p. : 30 cm.
Door de Upstalsboom-Gesellschaft te Aurich verzorgde ongew. herdr. van het origineel uit 2003.

- 32752 *Die Familien des Spetzer Fehns [Spetzerfehnh] : von den Ursprüngen bis etwa 1910* / bearb. von Gerd Kroon. - Spetzerfehnh : [eigen uitg.], 2019. - 386 p. : 30 cm.
Door de Upstalsboom-Gesellschaft te Aurich verzorgde ongew. herdr. van het origineel uit 2001.
- [Artikel] *Hervonden Hunze : oude en nieuwe sporen van een rivier bij de middeleeuwse Stad* / Martha de Jong, Rogier Kruisman
In: Hervonden stad 2019 / onder red. van R.H. Alma, W.P. Dijkstra, J.E. van Gangelen ... [et al.]. - Groningen : Stichting Monument & Materiaal ; Gemeente Groningen, 2019. - Jaargang 24 (2019), p. 80-95 : ill., krt.
[Toegangsnummer: 1957 Cat.nr. 32782].
Met lit. opg.
- 32805 *De zomer van '59 : n oogstverhaal oet noadoagen van herenboeren op t Hogeland* / [auteur:] Bé Kuipers. - Bedum : NoordPROof Producties, 2019. - 128 p. : ill., krt. ; 21 cm.
Met lit. opg.
- 32804 *Pake syn wein* / Otto Kuipers | inleiding ; Piter Wilkens | keuze en woord vooraf. - Leeuwarden : Tresoar & Wijdemeer, 2019. - 119 p. : ill. ; 22x22 cm. Foto's en verhalen over motoren, bromfietsen en auto's in Friesland in de eerste helft van de twintigste eeuw.
- [Artikel] *Aanvullingen op: Rudolphus Folkers en Daniël Wussum, predikanten / Abraham van der Laan*
In: GroninGEN : afdelingsorgaan Nederlandse Genealogische Vereniging, afdeling Groningen. - Jaargang 26 (2019) Nummer 4, p. 114-117
[Toegangsnummer: 1769 Cat.nr. 20805].
Met lit. en bronnenopg.
- [Artikel] *De wormenverzen op Groninger grafstenen* / Tineke Looijenga
In: Memento Mori / [ed.:] Bart Ramakers ; [red.:] Maarten Duijvendak, Piet van Cruyningen, Erwin Karel]. - Groningen ; Wageningen : Nederlands Agronomisch Historisch Instituut, 2018. - (Historia agriculturae : jaarboek uitg. door het Nederlands Agronomisch-historisch Instituut te Groningen ; 48). -, p. 145-158 : ill. [Toegangsnummer: 1957 Cat.nr. 32825].
- 32796 *Dag en nacht Groningen = Day & night Groningen* / [fotograaf/photography:] Claudia Glansbeek ; [teksten/text:] Bill Mensema]. - Groningen : Passage, 2019. - 95 p. : ill. ; 22x22 cm.
Tekst in het Nederlands en het Engels.
- [Artikel] *Een Groninger op Grand Tour : de reisbrieven van Wicher Pott (1684-1686)* / door Alan Moss
In: Stad & Lande : cultuur-historisch tijdschrift voor Groningen. - Jaargang 28 (2019) Nummer 4, p. 8-14 : ill., krt., portr. [Toegangsnummer: 1769 Cat.nr. 20793].
Met lit. opg. in eindnoten.
- 32803 *Hannekemaaiers en kiepkerels* / [tekst en ill.:] Korn. Mulder. - Gorredijk : Noordboek, 2019. - 159 p. : ill., krt. ; 22 cm.
Herdr. van: Haren : Knoop en Niemeijer, 1971. - Met lit. opg.
- 32816 *Die Familien der evangelisch-reformierten Kirchengemeinde Cirkwehrum (1725-1910)* / bearb. von Gerhard Neeland. - Aurich : Upstalsboom-Gesellschaft, 2019. - 674 p. : 30 cm.
- 32795 *Europa in Groningen : reisgids* / [tekst en red.:] Rita Overbeek ; fotogr. Groningen: Taco Tel]. - Groningen : GRAS, 2018. - 173, [2] p. : ill., plgr. ; 15 cm.

[Artikel] *Eerste hondenbelasting van de stad was grandioos fiasco : Dijkstra's muurschilderingen in de trouwzaal van het stadhuis* / door Harry Perton
In: *Stad & Lande : cultuur-historisch tijdschrift voor Groningen*. - (Stad & Lande : cultuur-historisch tijdschrift voor Groningen ; 2018-....). - Jaargang 28 (2019) Nummer 4, p. 33-35 : ill., portr. [Toegangsnr: 1769 Cat.nr. 20793].

Met lit. en bronnenopg. in eindnoten.

32777.2/2 *Bijlagen bij het boek: De molens van Uithuizen : vijf eeuwen molengeschiedenis* / [samenst.:] B.D. Poppen. - Uithuizen ; Warffum : B.D. Poppen ; Stichting Uitgaven Noord-Groningen, 2019. - 208 p. : ill., plgr. ; 30 cm.

Met reg.

32777.1/2 *De molens van Uithuizen : vijf eeuwen molengeschiedenis* / [samenst.:] B.D. Poppen ; met een bijdrage van J.J. Medendorp jr.. - Uithuizen ; Warffum : B.D. Poppen i.s.m. Stichting Uitgaven Noord-Groningen, 2019. - 262 p. : ill., krt. ; 28 cm.

Met lit. en bronnenopg., met reg. - Zie ook: 32777.2/2 voor "Bijlagen bij het boek : De molens van Uithuizen : vijf eeuwen molengeschiedenis".

32812 *Mengelmouzen : Groninger Toal van straat, markt, kroeg, kerk en kantini* / [tekst:] Jos Rietveld. - Assen : Van Gorcum, 2019. - 208 p. : ill. ; 21 cm.
Bundeling van stukjes door de auteur geschreven voor het Dagblad van het Noorden.

32830 *Veendam - geschiedenis van de Grote Kerk* / Ed Panman, Adolph Rots ; [eindred.: Ed Panman]. - Veendam : College van Kerkrentmeesters, Protestantse Gemeente Veendam [etc.], 2019. - 55 p. : ill., krt. ; 30 cm.

32791 *'Wij zijn met de heele familie in de trein, wij gaan!'* / Wim A.H. Rozema. - Hoogezand : Gemeente Midden-Groningen, 2019. - 43 p. : ill. ; 21 cm.

Over de deportatie van joodse inwoners in Oost-Groningen tijdens de Tweede Wereldoorlog.

32808 *Provinciewandelgids Groningen : 22 leuke wandelroutes - van kort tot lang - in stad, landschap en natuur - voor elk wat wils, goed bereikbaar met openbaar vervoer* / [teksten, routebeschrijvingen en foto's:] Bart van der Schagt. - [S.l.] : Anoda Publ., 2019. - 93 p. : ill., krt. ; 22 cm.

[Artikel] *"Je kunt niet zo maar eeuwenoude bakstenen vervangen" : samenwerken aan aardbevingsbestendig cultureel erfgoed* / tekst: Jeroen Schoondergang ; fotogr.: Stichting Oude Groninger Kerken, Jeroen Schoondergang
In: *Golden raand*. - Jaargang 35 (2019) Nummer 4, p. 20-21 : ill.
[Toegangsnr: 1769 Cat.nr. 20775].

32809 *Sociëteit van Suriname : het bestuur van de kolonie in achttiende eeuw 1683-1795* / Karwan Fatah-Black ; [tekstred.: Yvonne Schouten]. - Zutphen : Walburg Pers, 2019. - 175 p. : ill., krt., portr. ; 29 cm.

Met lit. opg. in eindnoten, met reg.

[Artikel] *Herestraat 42 : ruim vier eeuwen bouwgeschiedenis en een spectaculaire ontdekking als klapstuk* / Taco Tel

In: *Hervonden stad 2019* / onder red. van R.H. Alma, W.P. Dijkstra, J.E. van Gangelen ... [et al.]. - Groningen : Stichting Monument & Materiaal ; Gemeente Groningen, 2019. - Jaargang 24 (2019), p. 132-149 : ill., plgr.
[Toegangsnr: 1957 Cat.nr. 32782].

Met lit. opg.

- [Artikel] *Op stroom van tied : laiver noar t kerkhof as noar t aarmhuus : de Veenkoloniaal van 1890 en d'aaldoagse ellinde* / Harm van der Veen
In: Toal en taiken : tiedschrift veur Grunneger kultuur. - Jaargang 37 (2019) Nummer 4, p. 194-208 : ill. [Toegangsnr: 1769 Cat.nr. 20812].
- 32788 *De Loffelyke Compagnie Schutterije der Fortresse Delfzyl, 1629-1795* / Ingena Vellekoop. - Delfzyl : Stichting Cultureel Erfgoed Gemeente Delfzyl, 2019. - 202 p. : ill., krt., portr. ; 21 cm.
Met lit. en bronnenopg. in eindnoten.
- [Artikel] *Ringoven : veelbelovend voor vleermuizen* / tekst: Rogier Verhagen ; fotogr.: Artemisia Photography, Rients Bijlsma, Theo Douma
In: Golden raand. - Jaargang 35 (2019) Nummer 4, p. 14-17 : ill. [Toegangsnr: 1769 Cat.nr. 20775].
Artikel over een oude ringoven van de steenfabriek Rusthoven bij Wirdum (Gr.) die gebruikt wordt als winterverblijf voor vleermuizen.
- 32766 *Flatportret : de Vennenflat : symbool van vooruitgang* / [auteur:] Rogier Verhagen ; [fotogr.: Yolanda Wals ... et al.]. - Delfzyl ; Bedum : Gemeente Delfzyl i.s.m. Profiel, 2019. - 128 p. : ill. ; 25x25 cm.
- 32794 *De aartsvaders : grondleggers van het Nederlandse bedrijfsleven* / Wim Wennekes. - 13e dr. - [S.l.] : Business Contact, 2018. - 592 p. : portr. ; 21 cm.
1e dr.: 1993. Met aandacht voor de familie Scholten.
- [Artikel] *'Metende de rechte maete....'* : *landmeters in Groningerland van rond 1600* / door Frans Westra
In: Stad & Lande : cultuur-historisch tijdschrift voor Groningen. - Jaargang 28 (2019) Nummer 4, p. 16-21 : ill., krt., portr. [Toegangsnr: 1769 Cat.nr. 20793].
Met lit. opg. in eindnoten.
- [Artikel] *Cloosterhuis voorgeslacht, 17e eeuw (RK, Groningen)* / Fred Wiersema
In: GroninGEN : afdelingsorgaan Nederlandse Genealogische Vereniging, afdeling Groningen. - Jaargang 26 (2019) Nummer 4, p. 117-122 [Toegangsnr: 1769 Cat.nr. 20805].
Met bronnenopg.
- 32800 *Groningen Duitse garnizoensstad 1940-1945* / Sipke de Wind. - [S.l.] : [eigen uitg.], 2019. - 315 p. : ill. ; 24 cm.
- [Artikel] *Een onaaibaar pareltje* / door Jan C. van der Wis
In: Stad & Lande : cultuur-historisch tijdschrift voor Groningen. - Jaargang 28 (2019) Nummer 4, p. 24-27 : ill. [Toegangsnr: 1769 Cat.nr. 20793].
Met lit. opg. in eindnoten.
- 32768 *Ewsum : de borg en zijn bewoners* / [red.:] Reint Wobbes. - Middelstum : Historische Vereniging Middelstum, 2019. - 48 p. : ill., portr., plgr. ; 21x21 cm.
Met lit. en bronnenopg.
- [Artikel] *Particuliere Reinigingsdienst Warffum 1927-1956* / J.F.B. Zuidema
In: Halfjaarlijks bericht Historische Kring voor Noordelijk Hunsingo. - (Halfjaarlijks bericht [van de] Stichting Historische Kring voor Noordelijk Hunsingo ; 2016-2017). - (2019) Nummer 59, p. 21-26 : ill. [Toegangsnr: 1766 Cat.nr. 782].
Met lit. en bronnenopg.